

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. инж. Димитър Танев Кайков, дн
на научните трудове на гл. ас. Асен Тодоров Асенов, доктор,
представени за участие в конкурс за академичната длъжност „доцент“
в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.6. Спорт, специалност „Спорт“ (таекуондо)

В конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ за нуждите на катедра „Борба и джудо“ към НСА „Васил Левски“, обявен в Държавен вестник, брой 94 от 10.11.2023 г. участва един кандидат – гл. ас. Асен Тодоров Асенов, доктор.

Гл. ас. Асен Тодоров Асенов е роден на 26.06.1968 г. През 1993 г. завършва висше образование в НСА „Васил Левски“, образователна квалификационна степен „бакалавър“ с две професионални квалификации – „учител по физическо възпитание“ и „треньор по таекуондо“. От 2005 г. заема академичните длъжности „асистент“ и „гл. асистент“ в катедра „Борба и джудо“ към НСА „Васил Левски“. През 2016 г. защитава дисертационен труд на тема „Спортивно-техническа и психологическа надеждност в таекуондо“ и му е присъдена образователната и научна степен „доктор“. Бил е научен ръководител на 13 студенти в ОКС „Бакалавър“, успешно защитили дипломните си работи. Участвал е в проект по Еразъм през 2020-2021 г.

Гл. ас. Асенов е бил многократен републикански шампион и национален състезател по таекуондо. Носител е на сребърен медал от европейско първенство по таекуондо, 1995г. Притежава IV дан по таекуондо по МТФ и СТФ. Председател е на Спортния клуб по таекуондо при НСА. Член е на управителния съвет на Българската федерация по таекуондо. Той е международен инструктор и съдия. През 2001 г. завършва спортната си кариера като републикански шампион по кикбокс-семи и лайт контакт. Бил е дубльор на Жан-Клод ван Дам при изпълнение на бойни техники във филма „Дерайлирал влак“ и на Силвестър Сталоун във филмите „Непобедимите-2“, „Непобедимите-3“, „Невъзможно бягство“ и „Рамбо 5“.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. Асенов участва с една монография, две методически ръководства и състезателен правилник по таекуондо. Представени са и десет научни публикации, на осем от които е самостоятелен автор.

Висока оценка заслужава представения за рецензиране монографичен труд „Таекуондо-история, същност, развитие и съвремие“. Трудът е оформен в обем от 156 страници, три глави и библиографска справка от 130 източника, от които 36 на кирилица и 94 на латиница. В първа глава е описана историята на таекуондо до Олимпийските игри. Последователно и в логическа връзка се разглеждат развитието на таекуондо от древността до наши дни и създаването на съвременното таекуондо. Описано е развитието на таекуондо в България от края на 50-те години на миналия век, където във ВИФ „Георги Димитров“ то е представено за първи път в Европа и е създадена школа. През 1990 г. за първи път в страната във Военния факултет при ВИФ „Георги Димитров“ (НСА „Васил Левски“) се провежда прием на студенти в професионалната квалификация „Треньор по таекун-до ITF“. По-късно се провежда прием и за квалификацията „Треньор по таекуондо WTF“. Във втората глава са представени същността и характеристиката на таекуондо. Много добре са описани техническите степени, колани, основните раздели, класификацията, състезателните правила по таекуондо и внедряването на съвременни технологии при неговото развитие. Спецификата на обучението е разработена в третата глава на монографията. Определени са принципите, методите и средствата на обучението по таекуондо. Установена е ролята на практикуването на таекуондо за изграждане на личността. Посочени са методи за изследване на състезателната ефективност по таекуондо и ролята ѝ в борбата с допинга. Представена е модифицирана версия на таекуондо за хора с увреждания.

Висока оценка следва да се даде и на разработаните методически ръководства по таекуондо. В ръководството „Таекуондо W.T.F.“ в обем от 224 страници в три глави е представена началната подготовка по таекуондо. В първата глава се дава ценна информация за историята, класификацията, терминологията, принципите и методите на обучение по таекуондо. Във втората и третата глава подробно с много добро онагледяване са представени основните техники по таекуондо „Кибон“ и формите „Тегук-Пумсе“. За студентите от факултетите Педагогика и Спорт е разработено методическо ръководство „Таекуондо СИД.-НСА“ в обем 80 страници в две

глави. В първата глава са представени теоретичните основи на таекуондо. Втората включва методика за начална подготовка на студентите по таекуондо.

Представените за рецензиране научни статии са свързани с анализа на значими проблеми на обучението по таекуондо. Те също заслужават висока оценка. Проследена е появата и развитието на стари бойни изкуства на Корейския полуостров и влиянието на китайските и японските бойни изкуства върху стиловете, практикувани в Корея, и връзката им със съвременното таекуондо (10). Направен е исторически преглед за развитието на таекуондо ITF в България. Проследени са създаването на първите клубове по таекуондо, Българската федерация по таекуондо и разкриването на специалност по таекуондо (4). Доказано е, че практикуването на таекуондо положително въздейства за психическото и физическото развитие на личността (2). Проведено е изследване за определяне на соматотипологичните особености на състезатели по таекуондо с цел оптимизиране на спортния подбор и усъвършенстване на методиката на обучение (5). Въз основа на научно проучване е направена оценка на идентифицираните най-значими физически и специални качества на трениращи състезатели, на базата на които е усъвършенствана методиката на обучение по таекуондо (9). Разработен е модел за здравословна и безопасна тренировка по таекуондо, който включва три аспекта-превенция на спортния травматизъм, адекватна реакция при екстремални ситуации, превенция и адекватна интервенция при насилие, тормоз и агресия (1). За подобряване на ефективността на тренировките по таекуондо са изведени значимите психомоторни качества (8). Посредством прилагането на електронна система за отчитане на точки (Daedo Gen 2) е направена оценка на ефективността на техническата характеристика при таекуондо като част от състезателната дисциплина – спаринг в таекуондо (7). Създаден са условия за значително подобряване на ефективността по таекуондо. При извънредното положение заради пандемията COVID-19 през 2020 г. Таекуондо отделът на НСА първи въвежда онлайн състезания по таекуондо. Отчетени са положителни резултати (6). Върху основата на задълбочено проучване се разкрива неоспоримата полза от прилагането на електронните технологии в обучението по таекуондо. Ограничава се субективният фактор при оценяването на състезателите от съдиите и треньорите. Значително се облекчава работата на съдийския състав (3).

Рецензираните научни трудове имат определени научни приноси за теорията и методиката на спортната подготовка. Подробно е разгледана историята на таекуондо в света и в България. Установено е положителното въздействие на тренировките по таекуондо върху психическото и физическото развитие на практикуващите редовно това бойно изкуство. Подобрен е спортният подбор посредством определянето на соматотипологичните особености на състезатели по таекуондо. Идентифицирани са най-значимите физически, специални и психомоторни качества на състезатели по таекуондо и е усъвършенствана методиката на обучение. Значително е повишена ефективността на изследователската работа и тренировките по таекуондо с прилагането на адаптирани съвременни електронни технологии и системи. Подобрена е методиката за онлайн състезания по таекуондо.

При обобщаване на анализа на рецензираните научни трудове и посочените научни приноси определено може да се твърди, че гл. ас. Асен Асенов, д-р, е специалист с висока професионална квалификация в областта на спортната подготовка. Създаденият от него научен продукт има значима стойност както за теорията, така и за практиката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На базата на положителните оценки и значимите научни приноси на рецензираните трудове, както и на професионалните качества на гл. ас. Асен Асенов, д-р, да създава оригинален научен продукт, който внедрява в практиката и постига върхови постижения по таекуондо, предлагам на уважаемото научно жури да му присъди академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (таекуондо) за нуждите на катедра „Борба и джудо“.

07.02.2024 г.

гр. София

Рецензент:

проф. инж. Д. Кайков, дн)

REVIEW

by Professor Dimitar Tanev Kaykov, DSc.

on the research works presented by Chief Assistant Professor Asen Todorov Asenov, Ph.D. for his participation in the competition for the academic position "Associate Professor" in higher education area 7. Healthcare and Sport, professional field 7.6. Sport, specialty "Sport" (Taekwondo)

In the competition for the academic position of "Associate Professor", for the needs of the Department of Wrestling and Judo at the National Sports Academy "V. Levski", announced in the State Gazette, Issue 94 of 10.11.2023, there is one candidate - Chief Assistant Professor Asen Todorov Asenov, PhD.

Chief Assistant Professor Asen Todorov Asenov was born on 26.06.1968. In 1993 he completed his higher education at the National Sports Academy "Vasil Levski", graduating with a Bachelor's degree and receiving two professional qualifications – "physical education teacher" and "taekwondo coach". In 2005 he took the academic position of "Assistant Professor" and later - the position of "Chief Assistant Professor" at the Department of Wrestling and Judo of the National Sports Academy "V. Levski". In 2016 he defended a dissertation thesis on the topic "Sports-Technical and Psychological Reliability in Taekwondo" and he was awarded the educational and scientific degree Doctor of Philosophy (Ph.D.). He was the scientific supervisor of 13 Bachelor degree students, who successfully defended their diploma theses. He participated in an Erasmus Project in 2020-2021.

Chief Assistant Professor A. Asenov has been many times Republican Champion and National Team competitor in Taekwondo. He is the silver medalist at the European Taekwondo Championship in 1995. He was promoted to IV Dan (4th Degree) in taekwondo by the International Taekwondo Federation (ITF) and the World Taekwondo Federation (WT). He is President of the Sport Club in Taekwondo at the National Sports Academy, Sofia. Chief Assistant Professor A. Asenov is a member of the Executive Board of the Bulgarian Taekwondo Federation. He is an international instructor and judge. In 2001 he finished his sports career as Republican Champion in kickboxing – semi and light contact. Chief Assistant A. Asenov was the stunt double for Jean-Claude van Damme in the performance of fighting scenes in the film "Derailed" and for Sylvester Stallone in "Invincible 2", "Invincible 3", "Impossible Escape" and "Rambo 5".

Chief Assistant Professor A. Asenov participates in the competition for the academic position “Associate Professor” with a monograph, two methodical manuals and a taekwondo competition rules book. He has also presented ten scientific research works. He is the single author of eight of them.

The monographic work “Taekwondo – History, Essence, Development and Modernity” deserves high evaluation. The research work has a volume of 156 pages, three chapters and a bibliographic reference of 130 sources, 36 of which are in the Cyrillic alphabet and 94 in the Latin. Chapter one is devoted to the history of taekwondo up to the Olympic games. Gradually, in a logical sequence, the development of taekwondo is presented from ancient times to the present day with the creation of modern taekwondo. The introduction of taekwondo in Bulgaria at the end of the 50-es of the XX century is also described. The sport was practiced for the first time in Europe at the Higher Institute of Physical Education and Sports “Georgy Dimitrov” (NSA “V. Levski”) and a taekwondo school was created. In 1990 for the first time, admission of students for the professional qualification “Coach in Taekwondo, ITF” took place at the Military Faculty of the Higher Institute of Physical Education and Sports “Georgy Dimitrov”. Later there was also an admission for the professional qualification “Coach in Taekwondo, WTF”. Chapter two presents the essence and basic characteristics of taekwondo. The technical degrees, belt system, the basic levels, the classification, the competition rules in taekwondo and the introduction of modern technologies in the course of its development are very well presented. The specific aspects of coaching are developed in chapter three of the monograph. The principles, methods and means of teaching taekwondo are clearly defined. The role of taekwondo practice for personality development is established. Methods for studying competitive efficiency in taekwondo are presented and its role in the fight against doping is pointed. A modified version of taekwondo for people with disabilities is also included.

The methodical taekwondo manuals also deserve high evaluation. In the manual “Taekwondo WTF” which has a volume of 224 pages, the initial preparation in taekwondo is presented in three chapters. Valuable information about the history, classification, terminology, principles and methods of teaching taekwondo is given in the first chapter. In the second and third chapter, in great detail and with very good visualization, the basic techniques of taekwondo “Kibon” and “Poomsae” are presented. A specialized methodical manual is created in taekwondo, for an optional subject for the students from the Faculty of

Pedagogy and the Faculty of Sport – “Taekwondo - NSA”. It has a volume of 80 pages and two chapters. The first chapter is devoted to the theoretical basis of taekwondo. The second chapter includes the methodology for initial preparation of taekwondo students.

The presented scientific works for review are devoted to the analysis of significant problems in teaching taekwondo. They also deserve high evaluation. The emergence and development of old martial arts on the Korean Peninsula is traced, as well as the influence of Chinese and Japanese martial arts on the styles practiced in Korea. Their connection with modern taekwondo is also revealed (10). A historical review of the development of Taekwondo ITF in Bulgaria is made. The development of the first taekwondo clubs, of the Bulgarian Taekwondo Federation and the introduction of the specialty of Taekwondo at the Academy are described (4). It has been proven that practicing taekwondo has a positive influence on the mental and physical development of the personality (2). A research is conducted to determine the somato-typological features of taekwondo competitors, aiming at the optimization of sports selection and the improvement of training methodology (5). On the basis of a scientific study, an evaluation is made of the most important physical and special skills of training competitors, and taekwondo teaching methodology is improved (9). A model for healthy and safe training in taekwondo is developed, including three aspects – sport traumatism prevention, adequate reaction in emergency situations, prevention and adequate intervention in cases of violence, harassment and aggression (1). The most important psycho-motor skills are identified towards an improvement of the effectiveness of taekwondo training sessions (8). Through the implementation of an electronic scoring system (Daedo Gen 2), an evaluation is made on the effectiveness and the technical characteristics of taekwondo, as part of the competitive event - sparring in taekwondo (7). Conditions for significant improvement of the performance in taekwondo are created. During the state of emergency due to the COVID-19 pandemic in 2020, the Taekwondo Department at the NSA “V. Levski” organized online competitions in taekwondo. Positive results were reported then (6). On the basis of an in-depth study, the undeniable benefit of applying electronic technologies in taekwondo training is revealed. The subjective factor in the evaluation of competitors by judges and coaches is limited. The work of the panel of judges is significantly eased (3).

The reviewed research works have significant scientific contributions for the theory and methodology of sport preparation. The history of taekwondo in

Bulgaria and worldwide is studied in detail. The positive impact of taekwondo training on the mental and physical development of regular practitioners of this martial art is established. Sport selection is improved by determining the somatotypological characteristics of taekwondo competitors. The most important physical, special and psycho-motor skills of taekwondo competitors are identified and teaching methods are upgraded. The efficiency of research work and training in taekwondo are significantly improved with the application of adapted contemporary electronic systems and technologies. The methodology of online taekwondo competitions is also improved.

Summarizing the analysis of the reviewed research works and the mentioned scientific contributions, it could be stated with conviction that Chief Assistant Professor Asen Asenov, Ph.D. is a highly qualified specialist in the field of sport preparation. The scientific product created by him has significant value for both sport theory and practice.

CONCLUSION

On the basis of the positive evaluations and definite scientific contributions of the reviewed research works, and grounded on the professional qualities of Chief Assistant Professor Asen Asenov, Ph.D. to create original scientific production and implement it into practice with top level achievements in taekwondo, I propose to the honorable scientific jury to award him the academic position “Associate Professor” in higher education area 7. Healthcare and Sport, professional field 7.6. Sport, specialty Sport (Taekwondo) for the needs of the Department of Wrestling and Judo.

07.02.2024

Sofia

Reviewer:

(Professor Engineer D. Kaykov, D.Sc.)